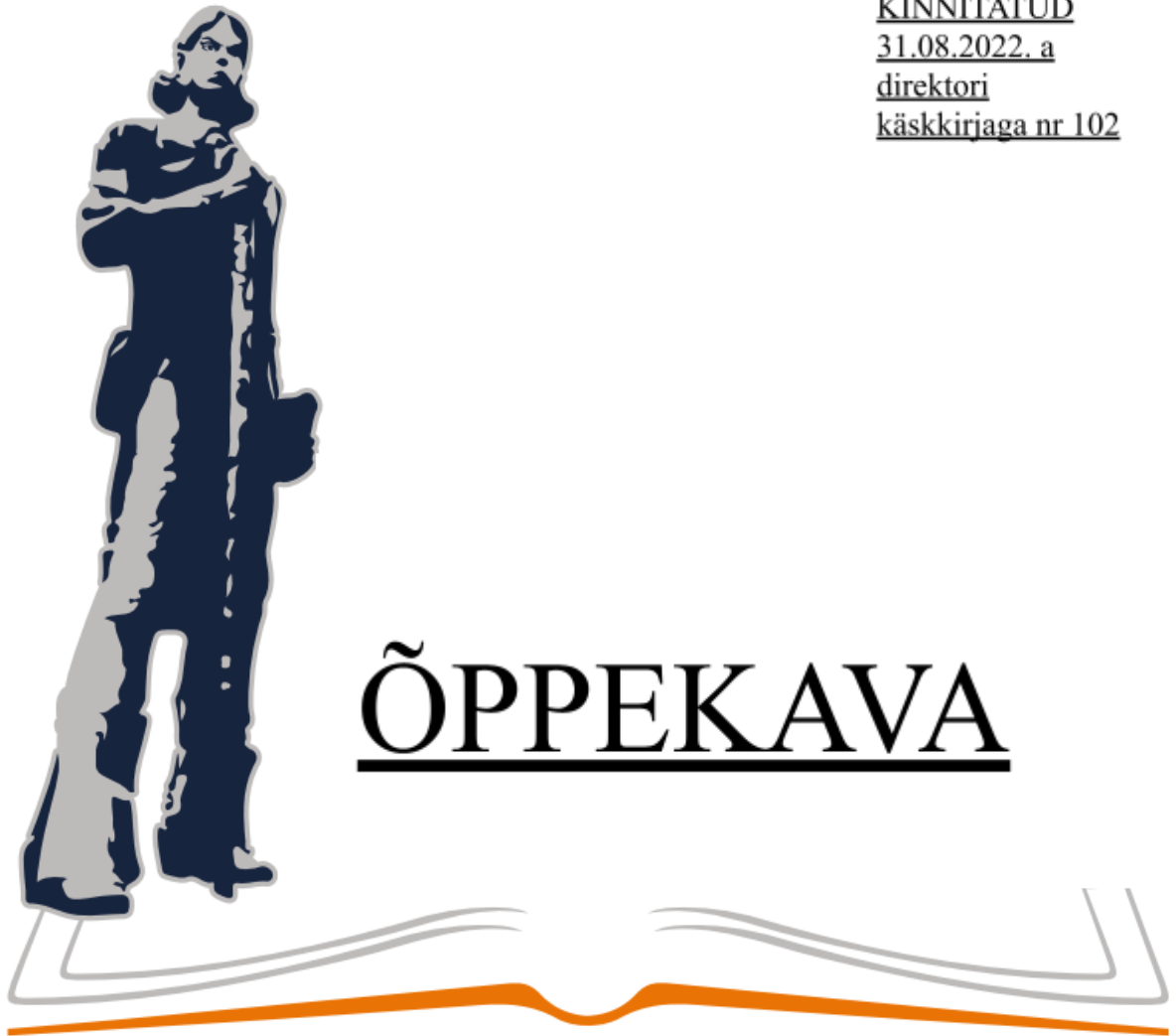

KINNITATUD
31.08.2022. a
direktori
käskkirjaga nr 102

ÕPPEKAVA

Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium

Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium annab võimaluse teostada oma unistusi

Tartu 2022

SISUKORD

I ÜLDOSA	2
Visioon	3
Missioon	3
Kooli tegevuse eesmärgid ja põhiväärtused	3
KJPG ülesanded	5
KJPG-s kujundatavad pädevused	6
Üldpädevusi toetavad tegevused KJPG-s	7
Õppimise käsitlus	12
KJPG õpikeskkond	13
Kohustuslike kursuste tunnijaotusplaan	15
Moodulite kursuste tunnijaotusplaan	16
Valikainete tunnijaotusplaan	20
Õpilase individuaalne õpitee	20
CertiLingua sertifikaat	22
Õppe ja kasvatuse korraldus	25
Individuaalne õppekava	27
Hindamine	27
Hinde vaidlustamine	31
Koolieksamid	32
Kooli nimekirjast kustutamine	32
Gümnaasiumi lõpetamise korraldus	33
Õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus	33
Õpilase teavitamine ja nõustamine, karjääriteenuste korraldus	34
Õpetaja koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	34
Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	34

I ÜLDOSA

§ 1 Visioon

Head õpikeskkonda ja innovaatilisi lahendusi pakkuv gümnaasium, mis aitab noortel kujuneda mitmekülgsest haritud maailmakodanikeks.

§ 2 Missioon

Loome motiveeritud noortele arengut toetava keskkonna, mis arvestab iga noore vajadusi ja huve.

§ 3 Kooli tegevuse eesmärgid ja põhiväärtused

1. Kooli eesmärgid

Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasiumi tegevuse eesmärgid on järgmised (vaata tabel 1):

- 1) õpilased omandavad teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata õpiteed kõrgkoolis või kutseõppeasutuses;
- 2) õpilased leiavad endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda oma edasine haridustee;
- 3) õpilased teadvustavad eesmärkide püstitamise vajalikkust ja suudavad oma eesmäärke saavutada erinevates eluvaldkondades.

Tabel 1. KJPG 2022-2024 arengukava eesmärgid võtmevaldkondades

Võtmevaldkond	Eesmärgid
Eestvedamine ja juhtimine	* KJPG kõik liikmed on püstitanud kooli eesmärkidest lähtuvad isiklikud eesmärgid. * Eesmärkide täitmiseks on tehtud meeskonnana igapäevaselt koostööd.
Personalijuhtimine	* Töötajad on kvalifitseeritud ja motiveeritud nii isiklikul kui organisatsiooni tasandil töötama. * Töökeskkond on hinnatud positiivselt ja on turvaline kõigi töötajate jaoks. * Töötajad on omandanud nii pedagoogika kui uute tehnoloogiate valdkonnas parimad praktikad.
Ressursside juhtimine	* Koolikeskkond vastab seadustes sätestatud tingimustele ning toetab õppimist ja õpetamist.

	<ul style="list-style-type: none"> * Olemasolevaid ressursse kasutatakse otstarbekalt ja säästlikult. * IKT valdkonnas on kasutusel kaasaegne riist- ja tarkvara.
Huvigrupid	<ul style="list-style-type: none"> * Koolivälised organisatsioonid ja huvigrupid on koostööpartneriteks kooli eesmärkide saavutamisel. * Lapsevanemad on teadlikud koolis toimuvast ja kooli eesmärkidest.
Õppe- ja kasvatustegevus	<ul style="list-style-type: none"> * Õpilased on mitmekülgselt haritud. * Lõpetajatel on soov edasi õppida ja neil on säilinud usk haridusse. * Turvaline toetav õpikeskkond aitab noorel täiskasvanul ennast tundma õppida. * Õpilane on allikakriitiline ja omab mitmekesiseid teadmisi.

2. Kooli põhiväärtused

KJPG põhiväärtused

1. Õpilaskesksus – otsustamisel ja arendustegevuses lähtutakse eelkõige õpilase vajadustest. Tähtis on aus, avatud ja partnerit austav suhtlemisstiil.
2. Hea haridus – oluline on kõigi osapoolte maksimaalne pingutus õpikeskkonna kujundamisel, õpetamisel ja õppimisel.
3. Jätksuutlikkus – õpilastel võimaldatakse omandada laiapõhjaline haridus. Kõik organisatsiooni liikmed tegelevad pidevalt enesearendamisega.

Need väärtused on kogu koolielu, -kultuuri ja õppekava aluseks. Õpilaskesksus, kvaliteetne haridus ja jätkusuutlikkus on väärtused, mida soovime kogeda igapäevases õppetöös, kuid mis on ka meie tegutsemise aluseks otsustamisel, planeerimisel ja hindamisel.

Õpilaskesksuse aluseks on viisakas suhtlemine, mis tähendab eelkõige ausat, avatud ja partnerit austavat suhtlemisstiili. Kogu kommunikatsioon koolis on viisakas, aus, avatud ja suhtluspartnerit austav. Otsustamisel ja arendustegevuses lähtutakse eelkõige õpilase heaolust. Viisakas suhtlemine on aluseks tolerantsusele ja lugupidamise kasvule üksteise suhtes. Kooli töötajad on oma tegevuses diskreetsed, tolerantsed, suhtlemises avatud ja väärtustavad nii igäühe panust kui koostööd, olles pidevalt eeskujuks õpilastele.

Hea haridus tähendab igäühe maksimaalset pingutust nii õpikeskkonna kujundamisel kui õppimisel. Õpetamisel kasutatakse parimaid kaasaegseid vahendeid ja efektiivseid meetoodilisi võtteid. Õpetajad on kursis oma valdkonna didaktika uusimate suundadega. Nii õpetamisel kui õppimisel pingutatakse, et saavutada parimat tulemust oma võimeid arvestades.

Jätkusuutlikkus on meie kooli õpilastele eelkõige kestvate teadmiste ja laiapõhjalise hariduse võimaldamine. Koolis saadav haridus tagab haridusastmetel edasiliikumiseks vajalikud oskused ja teadmised ning valmisoleku elukestvaks õppeks. Olulisi teadmisi ja tegevusi eristatakse ebaolulistest. Aega kui piiratud ressursi hinnatakse. Õpilased ja õpetajad tegelevad pidevalt enesearendamisega.

§ 4 KJPG ülesanded

KJPG ülesanded on järgmised:

- 1) luua heal tasemel õpitingimused ja tasakaalustatud õppekava, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis loovad eelduse jätkata õpiteed kõrgkoolis või gümnaasiumijärgses kutseõppes;
- 2) tagada, et teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ning arendamine toimuks kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena;
- 3) arendada õpilases kodanikuoskusi, -aktiivsust ja -vastutust;
- 4) arendada õpilase iseseisvust, et kooli lõpuks oleks tal kujunenud oma maailmapilt ja adekvaatne enesehinnang, iseseisva õppimise oskus, soov ja oskused koostööks;
- 5) õpilane on tuttav edasise haridustee võimalustega ning on teadlik enda võimekusest;
- 6) seista eesti rahvuse ja rahvuslike distsipliinide säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse nii õppetegevuses kui ka väljaspool seda erilist tähelepanu eesti keele õppele;
- 7) tagada õppemoodulite kaudu tingimused, mis võimaldavad õpilastel leida võimetekohane tegevusvaldkond või maksimaalselt arendada edasi enda huvisid ja leida valdkond, millega siduda edasine haridustee;
- 8) tagada õpilastele tervisekaitse normide kohane päevakava, õppekorraldus ja -koormus ning toitlustamine;
- 9) korraldada koolitervishoiuteenuse kättesaadavus;
- 10) luua õpilastele tingimused kultuuri- ja sporditegevuseks;
- 11) luua koolitöötajatele tingimused oma erialaste ja pedagoogiliste teadmiste rakendamiseks ning täiendamiseks;
- 12) kasutada koolile eraldatud ressursse sihipäraselt ja mõistlikult õppe- ja kasvatusgevuse kvaliteedi tagamiseks;

- 13) teha kooli eesmärkide täitmisel koostööd õpilaste seaduslike esindajatega (edaspidi vanem), haridusosakonna, sotsiaal- ja tervishoiutöötajate, lastekaitsespetsialistide, teiste koolide ning muude organisatsioonide ja isikutega nii Tartu linnas, Eestis kui ka rahvusvahelisel tasandil. Õpilaste edasise haridustee kindlustamiseks kaasatakse erinevaid partnereid, kes toetavad elukestvat õpet, innovaativsusust, kvaliteetset teadusharidust ka väljastpoolt gümnaasiumi;
- 14) viia läbi tööalaseid koolitusi;
- 15) tagada koolipere vaimne ja füüsiline turvalisus ning tervisekaitse.

§ 5 KJPG-s kujundatavad pädevused

Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasiumi õppekava keskmeks on üldpädevused, mis hõlmavad aine- ja valdkonnaüleseid pädevusi. Üldpädevused kujunevad kõikide õppeainete kaudu tunni- ja koolivälises tegevuses. Nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

Meie kooli lõpetaja

- 1) käitub moraalselt, järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid;
- 2) vastutab oma valikute, otsuste ja endale võetud kohustuste eest, austab teiste inimeste ja iseenda vabadust, on suveräänne isiksus;
- 3) kasutab erinevaid õpistrateegiaid, oskab koostada uurimistööd ja seda esitleda, oskab olla meeskonna liige ja panustada ühiste eesmärkide saavutamisse;
- 4) aitab teadlikult kaasa eesti rahvuse, keele, kultuuri ja Eesti riigi säilimisele ja arengule, mõistab eesti kultuuri Euroopa ja teiste rahvaste kultuuri kontekstis; mõistab, väärtustab ja austab oma ja teiste rahvaste kultuuritraditsioone;
- 5) suudab hinnata oma taotlusi, arvestades oma võimeid ning võimalusi, oskab ette näha võimalikku edu ja ebaedu, on teadlik erinevatest töövaldkondadest, tööturu suundumustest; oskab hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandab oma karjääri;
- 6) kasutab korrektset ja väljendusrikast keelt, oskab argumenteeritult väidelda;
- 7) mõtleb kriitiliselt ja loovalt, arendab ning hindab oma ja teiste ideid, põhjendab oma valikuid ning seisukohti;
- 8) valdab vähemalt kahte võõrkeelt iseseisva keelekasutaja tasemel;
- 9) kasutab matemaatilisi teadmisi ja meetodeid erinevates eluvaldkondades;

- 10) evib väljakujunenud füüsilist maailmapilti ning mõistab nüüdisaegse loodusteaduse olemust, teab globaalprobleeme, võtab kaasvastutuse nende lahendamise eest, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid;
- 11) kasutab nüüdisaegset tehnoloogiat eesmärgipäraselt ja vastutustundega, hindab tehnoloogiliste rakenduste mõju igapäevaelule, tal on kaalutletud seisukohad tehnoloogia arengu ja selle kasutamisega seotud küsimustes;
- 12) on kujundanud oma aktiivse kodanikupositsiooni, tunnetab end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja globaalses kontekstis, oskab konflikte vältida ja lahendada, käitub tolerantselt;
- 13) oskab väärtustada maailma ja rahvuskultuuri saavutusi;
- 14) elab tervislikult, oskab hoida ja vajaduse korral taastada oma vaimset ja füüsilist vormi.

§ 6 Üldpädevusi toetavad tegevused KJPG-s

Kultuuri- ja väärtuspädevus (KJPG-s käsitletakse väärtuspädevusena)

Väärtuspädevus on suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt.

Väärtuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- 1) koolis toimub eesmärgistatud ja süsteemne väärtusarendus, mille aluseks on väärtuspõhine õppekava ja väärtuskasvatust toetav õpikeskkond;
- 2) gümnaasiumi riikliku õppekava alusväärtused on kõigile kättesaadavad, neid järgitakse tegevuste kavandamisel ning erinevaid töövorme kasutades arutatakse õpilastega alusväärtuste üle;
- 3) kool on deklareerinud oma põhiväärtuseid ja järgib neid;
- 4) õpetajad viivad väärtuskasvatust ellu peamiselt igapäevase õppetegevuse, -meetodite valiku ja õppetööd toetavate ürituste kaudu, võimalusel kaasatakse erinevaid partnereid;
- 5) koolis keskendutakse igapäevase loomingu, aja, individuaalse eripära ja põhiõiguste väärtustamisele õpikeskkonna ja –tegevuste kaudu;

- 6) õppetegevuses keskendutakse meetoditele, mis pakuvad analüüsi, koostöö, initsiatiivi ja dialoogi võimalusi;
- 7) õpetajad arutlevad õpilastega päevakajaliste sündmuste või ühiskonnas ja maailmas esiplaanil olevate aktuaalsete küsimuste üle, et õpilased tutvuksid erinevate seisukohtadega ja kujundaksid isikliku seisukoha.

Sotsiaalne pädevus

Sotsiaalne pädevus on suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha erinevates situatsioonides koostööd teiste inimestega; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.

Sotsiaalne pädevus saavutatakse õppeprotsessis erinevate meetodite kasutamisega, nagu rühmatöö, paaritöö, diskussioonid, simulatsioonid, rollimängud, esseede, referaatide kirjutamine, esitlused, projektid. Sotsiaalne pädevus kajastub kõigis ainekavades. Suurem osakaal on sotsiaalainetel, mis annavad oskuse orienteeruda ühiskondlikus elus, ühiskonna tänapäeva ja mineviku nähtuste ja tendentside mõistmise. Sotsiaalainete õppimise kaudu realiseeritavad saavutatavad sotsiaalsed pädevused annavad oskuse toime tulla tänapäeva ühiskonnas, kasvatavad vastutustunnet ühiskonna ja kaaskodanike ees. Sotsiaalne pädevus annab võimaluse ennast edukalt teostada keeltes. Erinevate maade kultuurid ja sellest tulenevad käitumisreeglid ning ühiskonnas kehtivad tavad on olulised sotsiaalsete pädevuste rakendamisel. See nõuab kriitilist ja loomingulist mõtlemist. Sotsiaalset pädevust hinnatakse kõigis õppeainetes vastavalt ainekavadele.

Sotsiaalse pädevuse kujundamisel keskendutakse allpool välja toodud aspektidele:

- 1) vastutustunne kujuneb kokkulepete sõlmimise ja kokkulepetest kinnipidamise jälgimise teel. Kokkulepete saavutamine tähendab osapoolte ärakuulamist ja üksteisega arvestamist (selle mõistmist, kas kokkulepet on võimalik täita) ning kõigi osapoolte kokkuleppega nõustumist. Oluline roll selle juures on õpetajatele kohases suhtlemises ja nende kannatlikkusel asju läbi rääkida ning järjekindluses kokkulepetest kinnipidamist jälgida;
- 2) demokraatlik mõtteviis kujuneb igapäevase õppe- ja kasvatusprotsessi korralduse kaudu. Õppeprotsessi kavandamine on avalik, st õpilased peavad kursuse alguses teadma, mida õpitakse, millised on oodatavad õpitulemused, kuidas toimub hindamine

ning millised on hindamiskriteeriumid. Kõik muutused õppeprotsessi käigus arutatakse õpilastega läbi. Välistatud on ootamatud kokkuvõtvad hindamised;

- 3) õpilane on õppeprotsessis partner, õpetajad võtavad kursuse lõpus neilt tagasisidet õppeprotsessi läbiviimise kohta. Kehtestatud reeglite järgimisel näitavad õpetajad õpilastele ise eeskujult. Ei saa nõuda, et õpilane täidaks reeglit, mida õpetaja ise ei täida;
- 4) tähtis on arendada õpilaste koostööoskust. Kui õpetaja viib tunnis läbi rühmatöö, siis pärast seda analüüsitakse ka meeskonnatöö oskusi.

Enesemääratluspädevus

Enesemääratluspädevus on suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise; leida lahendusi iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvatele ning inimsuhetes tekkivatele probleemidele.

Enesemääratluspädevuse kujundamise aluseks on moodulite valik. Õpilane tunneb oma tugevaid külgi, oma huvisid ja sellest lähtuvalt kujuneb tema õppekava. Suurt tugevust annab uurimusliku või praktilise töö teema valimine ja töö koostamine.

Enesemääratluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- 1) kujundava hindamise raames on kõigis õppeainetes kasutusel enesehindamine, mille käigus õpilased õpivad määratlema enda tugevaid ja nõrku külgi ning kavandama parendustegevusi;
- 2) õpilastega läbiviidavad arenguveestlused põhinevad õpilaste eneseanalüüsil ja seal analüüsitakse õpilase enesemääratluspädevuse arengut;
- 3) õpetajad annavad õpilastele tagasisidet õpilaste tugevuste ja nõrkuste kohta;
- 4) erinevates õppeainetes kujundatakse õpilase eesmärkide püstitamise oskust;
- 5) enesemääratluspädevuse kujunemist toetavad klassijuhatajad, psühholoog, huvi- ja noorsootöö koordinaator ning kõikide ainete õpetajad.

Õpipädevus

Õpipädevus on suutlikkus organiseerida õpikeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; eesmärgistada enda tegevust, kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja – strateegiaid probleeme lahendades; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust.

Õpipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- 1) funktsionaalne lugemisoskus ning kirjutamisoskus on tähtsad kõigis õppeainetes. Infokirjaoskus on funktsionaalse kirjaoskuse alaliik;
- 2) õpilane õpib ära tundma talle vajalikku infot, määratleb selle asukoha, hindab ja kasutab seda;
- 3) igas õppeaines on töötatud välja meetodid erinevate infokandjatega toimetulekuks, et arendada analüüsivat infotarbijat;
- 4) erinevate õppeainete raames toimuvad õppekäigud, ekskursioonid jms, õpilased osalevad konkurssidel, viktoriinidel, spordivõistlustel;
- 5) õpilased on häälestatud elukestvate õppele;
- 6) ainetundide ja klassiväliste ürituste kaudu rakendatakse praktikasse teoreetilisi teadmisi ning arendatakse jooniste, graafikute, diagrammide interpreteerimisoskust.
- 7) edasiõppimise ja kutsevaliku teemasid käsitletakse kõigis õppeainetes.

Suhtluspädevus

Suhtluspädevus on suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, esitada ja põhjendada oma seisukohti; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt.

Suhtluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- 1) suurendatakse suuliste vastuste osatähtsust;
- 2) nõutakse korrektset keelekasutust;
- 3) julgustatakse õpilasi oma ideid leidma ja neid kaitsma;
- 4) harjutatakse ja selgitatakse erinevatest tekstidest arusaamist;
- 5) seostatatakse õpitud eluliste näidetega;
- 6) analüüsitakse töödes tehtud vigu;
- 7) parandatakse õigekirjavigu kõikides ainetes;
- 8) suunatakse õpilasi lugema erialast väärtkirjandust.

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogialane pädevus (käsitleme matemaatikapädevusena)

Matemaatikapädevus on suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades.

Matemaatikapädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- 1) rõhutatakse matemaatika tähtsust kõigis õppeainetes, näitame matemaatikapädevuse vajalikkust erinevate õppeainetes;
- 2) tekitatakse huvi matemaatika vastu erinevate õppemeetoditega (õuesõpe, õppekäigud, ülesanded reaalse, elust võetud andmetega), arendame suutlikkust hinnata kriitiliselt vastust ning oskust planeerida ülesannete reaalsel ja ratsionaalsel lahenduskäiku;
- 3) harjutatakse graafiliselt väljendatud andmete lugemist, statistiliste andmete rakendust probleemülesannete püstitamisel-lahendamisel;
- 4) arendatakse ühiskonnas toimuvate sotsiaalsete-kultuuriliste protsesside statistilise kirjeldamise oskust probleemülesannete kaudu;
- 5) kasutatakse vastavaid IT-võimalusi (programme) ülesannete modelleerimisel ja lahendamisel.

Ettevõtlikkuspädevus

Ettevõtlikkuspädevus on suutlikkus luua ideid ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärged ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.

Ettevõtlikkuspädevuse arengut toetavad tegevused on järgmised:

- 1) arenguestluste läbiviimine;
- 2) õpilasesinduse aktiivne kaasamine koolielu juhtimisse;
- 3) õpilasfirmade töö;
- 4) projektitööd;
- 5) uurimis- ja praktilised tööd;
- 6) ürituste korraldamine;
- 7) õpilase algatuste toetamine.

Õpilastele antakse ettevõtlikkuspädevuse arendamiseks läbiviidavate tegevuste kaudu võimalus õppida

- 1) planeerimist;
- 2) eesmärkide püstitamist, nende saavutamist;
- 3) oskust näha probleeme ja leida võimalusi nende lahendamiseks;
- 4) eneseanalüüsi (SWOT meetodil);
- 5) vastutama endale võetud ülesannete eest;

- 6) näitama üles aktiivsust, omaalgatust;
- 7) võtma riske innovaatiliste ideedega;
- 8) paindlikku reageerimist muutustele;
- 9) austama ja aktsepteerima kaasõpilaste tegemisi, innustama koostööle.

Digipädevus

Digipädevus on suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui kogukonnades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumite loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

KJPG-s arendatakse õpilaste digipädevust integreeritud ja lõimitud õpiprotsesside abil aineülel. Õppekava täitmiseks peavad õpilased gümnaasiumi lõpuks valdama info otsimise erinevaid meetodeid, filtreerimist, hindama infot kriitiliselt ja seda sobivas kontekstis tõlgendada ning kasutada. Digitehnikat kasutades suudab gümnaasiumi lõpetaja luua digimaterjale, hallata digimaterjalide kogusid, mõistab varundamise olulisust ning turvariskide olemust. Õppeinfosüsteemide kasutamine arendab õpilastes distsiplineeritud infotöötaja kompetentse, kus nii päevaplaanide kui ka pikemaajaliste projektide koostamisel on olulisel kohal digivahenditel põhinevad kommunikatsiooni, informatsiooni töötlemise, ülesannete saamise ja delegeerimise ning tööprotsesside jälgimise funktsionaalsused. Kasutatavad IKT tehnikad on kirjeldatud ainekavades.

§ 7 Õppimise käsitlus

Õppimise käsituse põhiseisukohad KJPG-s:

1. Õppimist käsitatakse õpilase aktiivse ja sihipärase tegevusena, mis on suunatud tajutava informatsiooni mõtestamisele ja tõlgendamisele vastastikusel toimes teiste õpilaste, õpetajate, vanemate ja üldisema elukeskkonnaga, toetudes juba olemasolevatele teadmistele. Õppe- ja kasvatustegevuses lastakse õpilastel seada oma sihid, õppida töötama nii iseseisvalt kui ka kollektiivselt ning antakse õpilastele võimalus leida erinevaid töömeetodeid katsetades neile sobivaim õpistiil.

2. Õppimine on elukestev. Elukestva õppimisega seondub eluhõlmav mõtteviis, mille järgi inimesed õpivad erinevates keskkondades pidevalt ja kool on vaid üks õpikontekst paljude hulgas.
3. Õppimine on õppijas toimuv muutus, mida õpetaja saab vaid kaudselt kontrollida.
4. Õppimises on kesksel kohal õpilaste aktiivne teadmiste konstrueerimise protsess. Selleks tuleb gümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevusega luua keskkond, mis soodustab iseseisvat õppimist, sealhulgas vajalike õpioskuste kujunemist. Inimeste initsiatiiv, ettevõtlikkus ja paindlikkus on muutunud keskseks elus toimetuleku seisukohalt. Seega on tähtsaim õppimise õppimine ja vastutuse võtmine õppimise eest.
5. Gümnaasiumi õppekava on väljundipõhine õppekava, kus keskne rõhuasetus on õppimise kaudu omandatavate õpitulemuste saavutamisel õppeprotsessi lõpuks. Õpetamine konkreetsemalt ja õpikeskkond üldisemalt täidavad selles protsessis õppimist toetavat rolli.

Väljundipõhise õppekava põhjendatus

Eesmärkide seadmine muudab õppeprotsessi loogilisemaks ja paremini hinnatavamaks. Hindamist saab paremini kavandada, kui kavandatud õpitulemused on fikseeritud ja kõigile teada. Kuna õpitulemused on sisulised ja mitmekülgsed, muutub ka hindamine sisulisemaks – „mida kui palju“ pole enam nii oluline kui „kuidas seda mõista ja kasutada“.

Väljundipõhine lähenemine rõhutab, et õppimine jääb poolikuks, kui õppija ei saa protsessi käigus tagasisidet – kujundav hindamine on väga tähtis.

Sõnastatud õpitulemused võimaldavad õpetajal keskenduda õppeprotsessis õpetamismeetoditele, mis aitavad jõuda soovitud tulemusteni. Õpitulemuste sõnastamine aitab täpsustada ka õppesisu omandamise määra, taset ja konteksti.

Õppijad on motiveeritumad, kui nad mõistavad koolis toimuvat ja see on nende jaoks relevantne ning nad saavad aktiivselt oma õppimist edendada. Oluline eesmärk on, et õppijad seostaksid senisest paremini õpitut oma eluga.

§ 8 KJPG õpikeskkond

Õpikeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad.

Gümnaasium korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele, kuna iga õpilane saab kujundada oma õppekava vastavalt oma huvidele ja võimetele.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel osaleb kogu koolipere. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja loob oma kooli vaimsust ning arendab edasi koolipere traditsioone.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel

- 1) loome vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osaliste vahel;
- 2) kohtleme kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 3) jagame asjakohaselt ja selgelt otsustusõigust ja vastutust;
- 4) märkame ja tunnustame kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidume õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 5) ennetame õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- 6) oleme avatud vabale arvamuste vahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 7) loome õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 8) loome õhkkonna, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel, tolerantsusel ja heatahtlikkusel, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste korral;
- 9) korraldame koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- 10) korraldame koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest;
- 11) korraldame õpet ka väljaspool kooli ruume (õppekäigud, õppereisid, praktikad ning õpe virtuaalses õpikeskkonnas).

Füüsilist keskkonda kujundades jälgime, et

- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;

- 2) õppes on võimalik kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada raamatukogu;
- 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) on olemas kehalise tegevuse ja tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

§ 9 Kohustuslike kursuste tunniarvutusplaan

Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium on üldhariduskool, mis pakub võimalust omandada gümnaasiumiharidus õpilase enda kujundatud õppekava alusel. Õpilase personaalne õpitee erineb nii valikainete kui ka matemaatika ning võõrkeele ainekavade osas. Eesmärgiks on, et iga õpilane saaks koostada õppekava, mis vastab tema huvidele ja vajadustele.

Kohustuslikud ained (tabel 2) on gümnaasiumi õppekavas sellises mahus, mis võimaldavad sooritada edukalt riigieksamid, valikained on 5-kursuselistes moodulites, nii et õpilane saaks süvendatult õppida aineid, mille vastu on tal huvi, või laiendada oma teadmisi uutes valdkondades.

Tabel 2. Kohustuslike kursuste tunniarvutusplaan

Aine	Jaotus aine sisu ja mahu järgi		G1	G2	G3	Kokku
Eesti keel			3	2	3	8
Kirjandus			2	2	2	6
B2 võõrkeel			4 (+1)	4		8 (9)
	Keeleoskustaseme B2.2 võõrkeel	või			4	4
	Keeleoskustaseme C1 võõrkeel				2	2
B1 võõrkeel			3	3	x	6
Matemaatika:	Kitsas matemaatika	või	5	5	4	14
	Lai matemaatika		5	5	4	14
Bioloogia			1	1	2	4
Geograafia			2	1	x	3
Keemia			1	2	x	3
Füüsika			2	2	1	5
Ajalugu			2	2	2	6
Ühiskonnaõpetus			x	x	2	2

Inimeseõpetus		1	x	x	1
Muusika		1	1	1	3
Kunst		x	1	1	2
Kehaline kasvatus		2	2	1	5
Uurimistöö/praktiline töö		x	x	1	1
Uurimistöö alused		x	1	x	1
Vabaaine				1	1
Kohustuslikud kursused kokku		29			81/83(84)

Moodul on käsitletav ühe õppeainena. Lisaks pakume üksikuid mooduliteväliseid valikaineid. Mitmeid kursusi viime läbi koostööpartneritega ning kasutame regulaarselt välislektoreid Tartu Tervishoiu Kõrgkoolist, Tartu Ülikoolist, Tallinna Tehnikaülikooli Tartu Kolledžist, Justiitsministeeriumi Vanglateenistusest, Politsei- ja Piirivalveametist, Päästeametist, Tartu Kunstikoolist, Deutsches Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz keskusest, jm.

§ 10 Moodulite kursuste tunnijaotusplaan

Valikkursused on koondatud teemade kaupa pakettidesse ehk moodulitesse (tabel 3). Üks moodul koosneb viiest kursusest, mis selgitavad põhjalikumalt ühte valdkonda. Mooduli valikuga muutuvad paketi oleval kursused õpilasele kohustuslikuks. Kursused on jagatud kolme aasta peale. Meedia-, filmikunsti-, spordimooduli ning mooduli „Loodus, keskkond ja mina“ osaks on ka praktika. Moodulite ja valikkursuste õpe korraldatakse vähemalt 16 soovija olemasolul.

Tabel 3. Moodulite tunnijaotusplaan

Moodul	Kursuse nimetus	G1	G2	G3
1. Disain	Ruumikujundus	1		
	Joonestamine ja 3D-modelleerimine	1		
	Värvi- ja kompositsiooniõpetus		1	
	Fotograafia		1	
	Disaini alused			1
2. Ettevõtlikkus ja ettevõtlus	Projektkirjutamise ABC	1		
	Kogukonnapraktika		1	
	Kuidas saada rikkaks?		1	
	Ärietika		1	
	Enesemüümise kunst			1

3.	Hispaania keel	Tase A1	2	2	1
4.	Inglise keel muutuvas maailmas	Kirjandusest filmiks	1		
		Briti kultuur	1		
		Amerikanistika		1	
		Suuline eneseväljendus		1	
		Inglise ärikeeel			1
5.	Juriidika	Äriõiguse alused		1	
		Tsiviilõiguse ja avaliku õiguse alused	1		
		Kriminaalõiguse alused		1	
		Intellektuaalne omand		1	
		Õigusfilosoofia			1
6.	Kultuur ja filosoofia	Sissejuhatus eetikasse	1		
		Kultuur ja mõtlemine		1	
		Loomingulise mõtlemise alused	1		
		Maailmareligioonid			2
7.	Loodus, keskkond ja mina	Eesti loodus	1		
		Keskkonnatehnoloogia	1		
		Eesti elusloodus ja ökoloogia		1	
		Geoinformaatika		1	
		Praktika	0,5	0,5	
8.	Majandus	Majandus- ja ettevõtlusõpe	2		
		Õpilasfirmad		2	
		Globaliseeruv maailm ja rahvusvaheline majandus			1
9.	Psühholoogia	Psühholoogia alused	1		
		Suhtlemispsühholoogia	1		
		Isiksuse psühholoogia		1	
		Bioloogiline psühholoogia			0,5
		Sotsiaalpsühholoogia		1	
		Patopsühholoogia			0,5
10.	Prantsuse keel	Tase A1	2	2	1

11. Riigikaitse ja julgeolek	Vanglateenistus	1		
	Riigikaitse		1	
	Riigikaitse laager		0,5	
	Sisejulgeoleku laager ja praktikum			0,5
	Abipolitseinikuõpe			1
	Vabatahtliku päästja õpe			1
12. Saksa keel ja kultuur	Saksamaa käsitlemine filmides		1	
	Jugend debarttiert international		1	
	Ettevalmistus DSD I eksamiks		1	
	Ettevalmistus DSD II eksamiks			2
13. Sport	Pallimängud välitingimustes	1		
	Pallimängud sisetingimustes			1
	Spordilaager	0,5	0,5	
	Spordiõpetus		1	
	Kikkpoks ja enesekaitse		1	
14. Teadus	Elemendid meis ja meie ümber	1		
	Füüsika ja ühiskond		1	
	Keemia praktikum		1	
	Loogika	1		
	Füüsikalised mõõtmised			1
15. Tehnika	Arvutigraafika ja 3D-modelleerimine			1
	Elektroonika	1		
	Robootika		1	
	Programmeerimise alused		1	
	Säästev tehnoloogia (TTÜ)			1
16. Tervishoid	Terviseteadlikkus ehk sissejuhatav kursus tervishoiuvaldkonda (TTK)			1
	Esmaabi ja eneseabi (TTK)	1		
	Anatoomia ja füsioloogia	1		
	Patoloogiad		1	
	Elupäästev esmaabi (Tartu kiirabi)			1
17. Vene keel edasijõudnutele	Praktiline vene keel / ortograafia		1	
	Venemaa kultuuripärand (e-kursus)		1	
	Vene kirjandus ja teoste ekraniseering (e-kursus)		1	

	Ettevalmistus B1 tasemeeksamiks			1
	Ettevalmistus B2 tasemeeksamiks			1
18. 3D modelleerimine	3D-tegelaskuju modelleerimine	2		
	Arvutimängukeskkonna kujundamine		2	
	3D-animatsioon			1
19. Imeline maailm	Maailmareligioonid	1		
	Tsivilisatsioonid väljaspool Euroopat	1		
	Muuseumipraktika	0,4	0,4	0,2
	Ideed, mis muutsid maailma		1	
	Filosoofia			1
20. Tööstustehnoloogia	Tootmine <i>Industry 4.0</i>	1		
	Elekter kui info kandja	1		
	Digitehnika		1	
	Rakendusmehhaanika		1	
	Programmijuhtimine ja robottehnika häälestamine			1
21. IT-moodul	Programmeerimine	1		
	Tarkvaraarendus		1	
	Kasutajakeskne disain ja prototüüpimine	1		
	Tarkvara analüüs ja testimine		1	
	Digiteenused			1
22. Meediamoodul	Meedia olemus	1		
	Televisioon ja audiovisuaalne meedia	1		
	Trükiajakirjandus ja reklaam			1
	Film ja audiovisuaalne meedia			1
	Meedia- ja filmipraktika			1
23. Filmikunsti moodul	Sissejuhatus filmikunsti	1		
	Kuidas valmib film?/Filmitehnika	1		
	Heli- ja videotöötlus			1
	Kuidas vaadata filmi?			1
	Filmipraktika			1
24. Teatrimoodul	Sissejuhatus teatrisse	1		

	Praktika	1		
	Avalik esinemine		1	
	Etenduse praktika		1	
	Teatrist kriitilise pilguga			1

§ 11 Valikainete tunnijaotusplaan

Koolis õpetatakse soovijatele valikaineid, kus saab osaleda gümnaasiumi iga klassi õpilane.

Tabel 4. Valikainete tunnijaotusplaan

Valikaine	Kooliaste
1. Noortekoor	G1
	G1
	G2
	G2
	G3
2. Karjäariõpe	
3. Loogika	
4. Avalik esinemine	
5. Maailmareligioonid	
6. Elu eetika	
7. Tsiivilisatsioonid väljaspool Euroopat	
8. Euroopa maade ja Ameerika Ühendriikide ajalugu	
9. Keskajast uusaega	
10. Meedia- ja filmipraktika	
11. Mehitamata õhusõidukite käitamine	
12. Cambridge Advanced C1 eksamiks ettevalmistus	G3
13. Keemia baasoskused (e-kursus)	G1
14. Matemaatika baaskursus	
15. Matemaatika rakendused	

§ 12 Õpilase individuaalne õpitee

Gümnaasiumi sisseastumise taotlusel õpilane

- 1) valib kitsa või laia matemaatika;
- 2) valib kolm moodulit;
- 3) õppimise käigus 11. klassis valib võõrkeeleõppe taseme.

Õpitee muudatused on kirjeldatud KJPG protsessijuhendis.

§ 13 Läbivad teemad KJPG õppekavas

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja sisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga. Näiteks õppekäigud, õppereisid, praktikad, ainenädalad, IKT-vahendite kasutamine, õppekava sidumine reaalse eluga, koolisisesed projektid;
- 3) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas praktilises töös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda praktilise töö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 4) paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust korraldades ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Läbivad teemad ja nende käsitlus õppetöös:

- 1) elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
- 2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning jätkusuutlikkust väärtustades on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- 3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna

toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

- 4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- 5) teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;
- 6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- 7) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning osalema tervist edendava keskkonna kujundamises;
- 8) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

§ 14 Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse juhtkonna, õpetajate ja õpilaste omavahelises koostöös. Projektijuh, kes vastutab projekti läbiviimise eest, kinnitab direktor.

§ 15 CertiLingua sertifikaat

CertiLingua sertifikaat on Euroopas loodud globaliseerumise ja integratsiooni tõttu noortelt nõutava keeleoskuse ning kultuuriliste ja sotsiaalsete erisuste alaste teadmiste kasvu toetamiseks, et edukalt ellu viia oma isiklikku karjääri ja tulevikuplaane.

CertiLingua sertifikaat tõendab kõrget võõrkeeleoskuse taset ja ka häid teadmisi, analüüsioskust ja võimet edukalt orienteeruda Euroopa kontekstis. Sertifikaadi omandamist

saavad taotleda silmapaistvate tulemustega õpilased, kelle jaoks on sertifikaat rahvusvaheliselt aktsepteeritud tunnistuseks nende väljapaistva keeleoskuse ja rahvusvahelisel areenil tegutsemise kompetentsuse eest.

Eesti Vabariigi haridus- ja teadusministeerium on andnud KJPG-le akrediteeringu anda välja CertiLingua sertifikaati.

1. Tingimused koolile CertiLingua sertifikaadi väljaandmiseks

KJPG täidab CertiLingua sertifikaadi väljaandmiseks alljärgnevaid tingimusi:

1. B2 tasemel on koolis võimalik õppida inglise keelt, vene keelt, saksa keelt ja prantsuse keelt. Õpilane saab omandada B2- tasemel võõrkeele ka väljaspool kooli ja esitab kursuste läbimise kohta tõendi vastavalt KJPG õppekava kursuste ülekandmise korrale.
2. Integreeritud keeleõpe toimub alljärgnevatel kursustel:
  - 1) Briti kultuur,
  - 2) Kirjandusest filmiks,
  - 3) Amerikanistika,
  - 4) Venemaa kultuuripärand,
  - 5) Vene kirjandus ja teoste ekraniseering,
  - 6) Saksamaa käsitlemine filmides,
  - 7) Jugend departtiert International.
3. Euroopa tasandil nõutavad teadmised kooli lõpetajatele:
  - 1) õpilased mõistavad eesti kultuuri Euroopa ja teiste rahvaste kultuuri kontekstis;
  - 2) õpilased mõistavad, väärtustavad ja austavad oma ning teiste rahvaste kultuuritraditsioone;
  - 3) õpilased on kujundanud oma aktiivse kodanikupositiooni;
  - 4) õpilased tunnetavad end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja globaalses kontekstis;
  - 5) õpilased oskavad konflikte vältida ja lahendada;
  - 6) õpilased käituvad tolerantselt;
  - 7) õpilased oskavad väärtustada maailma ja rahvuskultuuri saavutusi.

Valdavad järgnevaid teemasid: Euroopa Liidu valitsemiskord ja toimimine, Euroopa Liidu institutsioonid ja nende ülesanded, Euroopa Parlament, Euroopa Liidu Ministrite Nõukogu, Euroopa Komisjon, Euroopa Ülemkogu, Euroopa Kohus, Euroopa Liidu poliitikavaldkonnad.

Euroopa / rahvusvahelisel tasandil nõutavad teadmised on selgelt määratletud õpitulemuste kaupa järgnevates ainekavades: ajalugu, ühiskonnaõpetus, geograafia, võõrkeeled, kunstiajalugu, muusikaajalugu, majandus- ja ettevõtlusõpetus, juriidika.

CertiLingua sertifikaadi taotlejal on soovitatavalt ühiskonnaõpetuse kursusehinded head või väga head.

KJPG loob võimalused õpilastel osaleda *face to face*- projektides (koostööprojektid, õpilasvahetus, isiklik initsiatiiv jms). KJPG-s kasutatakse õppetöös Europassi formaadis elulookirjelduse koostamist, keeleõppes Euroopa keelemappi. Kokkuvõtlikult käsitletakse Europassi kasutamist ka ühiskonnaõpetuse, psühholoogia-, juriidika- ja võõrkeeletundides.

Kasutatakse Euroopa keelemapi põhimõtteid – enesehindamine, eesmärkide püstitamine keeleõppes, portfoolio koostamine kõikides võõrkeele tundides. Euroopa keeltemapp on Eestis mõeldud kasutamiseks põhikoolis ja seetõttu KJPG võõrkeelte õpetajad kasutavad sellest teatavaid osasid.

2. Tingimused õpilasele CertiLingua sertifikaadi saamiseks

CertiLingua sertifikaadi väljaandmise otsuse aluseks olevad kriteeriumid õpilasele:

- 1) kahe võõrkeele oskus vähemalt B2 või kõrgemal tasemel. Keeleoskuse tõestuseks on riigieksam, sertifikaat, Euroopa keelemapp;
- 2) LAK-õppes (lõimitud aine- ja keeleõpe) osalemine 94 tundi gümnaasiumis või 187 tundi viimase 4 aasta jooksul;
- 3) interkultuurilised kompetentsid: teadmised kultuurilisest ja sotsiaalsest mitmekesisusest, oskus toime tulla interkultuurilises kontekstis, teadlikkus ja hoiakud. Õpilane peab olema osalenud *face to face* projektis ja kirjutanud uurimistöö, milles kajastuvad Euroopa ja rahvusvahelised kompetentsid. Näiteks uurimistöös on näited EL-st;
- 4) õpilane, kes soovib saada CertiLingua sertifikaati, esitab avalduse kooli direktori nimele gümnaasiumi viimase õppeaasta 1. veebruariks;

- 5) koos avaldusega esitab ta õpimapi, milles sisaldub tõendusmaterjal CertiLingua kriteeriumite täitmise kohta. Kool kontrollib, kas õpilane on täitnud CertiLingua sertifikaadi tingimused, ning langetab otsuse sertifikaadi väljaandmise kohta.

Positiivse otsuse korral saab õpilane koos lõputunnistusega CertiLingua sertifikaadi.

§ 16 Õppe ja kasvatuse korraldus

1. Õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul on 96 kursust (juhul kui õpilane teeb C1 tasemeeksami inglise keeles) või 98 kursust.
2. Juhul kui õpilane vajab 10. klassis B2 võõrkeeles eelduskursuse läbimist, on tema kohustuslike kursuste maht 97 või 99 kursust.
3. 1 kursus on 35 45-minutilist õppetundi. Tundide jaotus kursuse raames on kirjeldatud direktori poolt kehtestatud kooli päevakavas.
4. Uurimis- ja praktiliste tööde kaitsmine toimub direktori käskkirjaga kinnitatud graafiku alusel.
5. Koolieksamid toimuvad üldjuhul 12. klassis.
6. Õpilane valib lisaks kohustuslikele ainetele 25 mooduli hulgast endale sobivad moodulid. Moodulite arv, mis õpilane valib, sõltub õpilase õppekava mahust. Igas moodulis on kuni 5 kursust, mis omakorda on jaotatud kolmele aastale. Moodulid koondavad mingit ühte valdkonda käsitlevaid kursusi.
7. Juhul kui õpilane ei saa täis gümnaasiumi lõpetamiseks vajalike kohustuslike kursuste arvu, on õpilasel valida lisaks valikkursuse või üksikute moodulikursuste vahel. Õpilane valib vajadusel 12. klassis moodulite kursuste hulgast vabaaine 1 kursuse mahus.
8. KJPG-s soodustatakse õppimist koolivälisel ajal ka teistes institutsioonides. Ülekandmise tingimuseks on, et õpilane esitab kooli dokumendid, mis tõestavad 35-tunnise kursuse läbimist (tunnistus, tõend, väljavõte õppekavast jms) koolivälise organisatsiooni juures. Vajadusel võib õppenõukogu paluda esitada täiendavaid dokumente. Kogu gümnaasiumi jooksul on võimalik kanda üle kuni 6 kursust, v.a individuaalõppe korral.
9. Gümnaasiumis toimub õpe perioodõppe vormis. Õppeaastas on 5 õppeperioodi. Õppeperiood koosneb vähemalt seitsmest õppenädalast. Ühes õppeperioodis toimuvad ainekursused ning nende nädalakoormus on kehtestatud kooli päevakavas (täpsustatakse ka õpetaja töökavas).

10. Virtuaalses keskkonnas toimuvad e-õppe tunnid moodustavad 20% ainekursusest ja on kinnitatud päevakavas.
11. Õppe korraldamiseks, õpilaste vajaduste, huvide ja võimete realiseerimiseks kasutatakse ka Tartu kui ülikoolilinna ja laiahaardelise hariduskeskuse võimalusi ja tehakse koostööd teiste Tartu gümnaasiumite, kutseharidust pakkuvate koolide ning huvikoolidega.
12. Õppekorralduse ajakasutus toimub vastavalt direktori kinnitatud kooli päevakavale. Haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalses õppekavas sätestatakse juhendatud õppeks ettenähtud ajakava, juhul kui see erineb kooli päevakavast.
13. Lõimingu aluseks on kooli õppekavas esitatud kokkulepete järgimine õppekorralduse ja hindamispõhimõtete osas, õppekavas konkretiseeritud pädevuste ja õpetuse eesmärkide elluviimisel. Kursuste planeerimisel konkreetseks perioodi püütakse arvestada võimalusega luua teemakeskseid tervikuid.
14. Haridusliku erivajaduse korral, mis väljendub tugevas motivatsioonis, kõrgemates võimetes ja/või loominguulises, on õpilase arengu ja motivatsiooni toetamiseks vastavalt andekuse valdkonnale järgmised võimalused:
  - 1) valikkursused;
  - 2) osalemine TÜ teaduskoolis ;
  - 3) osalemine koolisestel, piirkondlikel, üleriigilistel ja rahvusvahelistel aineolümpiaadidel, ainevõistlustel, konkurssidel ja konverentsidel;
  - 4) uurimusliku või praktilise töö koostamine;
  - 5) osalemine huviringides, koorides, treeningutel;
  - 6) õppimine koolivälistes organisatsioonides ja läbitud kursuste KJPG õppekavasse ülekandmine;
  - 7) rahvusvahelise tasemeeksamite sooritamine võõrkeeltes;
  - 8) kooli omaloominguõhtute korraldamine või osavõtt nendest;
  - 9) osalemine õpilasesinduse töös ;
  - 10) kooli ürituste (peod, aktused, konverentsid) kavandamine ja läbiviimine;
  - 11) suundumine vahetusõpilasena välisriiki ;
  - 12) ÕE liikmena õpilaste esindamine hoolekogus ja õppenõukogus;
  - 13) osalemine koolisestes, piirkondlikes, üleriigilistes, riikidevahelistes projektides, konverentsidel ja töörühmades .

§ 17 Individuaalne õppekava

Individuaalse õppekava määramisel ja koostamisel lähtutakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 18-s sätestatust ja „Gümnaasiumi riiklikus õppekava“ § 13-s sätestatust.

Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, määratakse õpilane individuaalsele õppele.

Individuaalsel õppel oleva õpilase õpetamise aluseks on kooli õppekava ja kursuste ainekavad. Individuaalset õpet rakendatakse õppejuhi otsusel.

Koolipoolset individuaalset õpet pakutakse õpilasele juhul, kui

- 1) tema ainealased teadmised on silmapaistvamad kui klassikaaslastel;
- 2) õpilane õpib paralleelselt kahes üldhariduskoolis;
- 3) õppeprogrammi suhtes on põhjendatud erisooivid (n õppeperioodi keskel teistest koolidest või välismaalt õppima tulnud või sinna õppima suunduvad õpilased);
- 4) tervislikel või muudel olulistel põhjustel ei ole võimalik läbida ettenähtud kursuseid õigeaegselt või teiste õpilastega samas tempos;
- 5) on tekkinud vajadus õppeaja pikendamiseks tervisliku seisundi või muude oluliste põhjuste tõttu.

§ 18 Hindamine

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa. Hindamise eesmärgid on

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast eesmärgipäraselt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;

- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

1. Eristav ja mitteeristav hindamine

Hindamine viie palli süsteemis kohustuslikes ainetes:

- 1) hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase saavutatud õpitulemused vastavad ainekavas püstitatud eesmärkidele täiel määral ja ületavad neid;
- 2) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt ainekavas püstitatud eesmärkidele;
- 3) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad ainekavas püstitatud eesmärkidele, kuid esineb puudusi ja vigu;
- 4) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi;
- 5) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi, areng puudub; hindegaga „1” märgitakse ka tegemata õpiülesannet.

Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%. Tegemata õpiülesanne võrdsustatakse 0%-ga.

KJPG kasutab valikkursuste hindamisel hinnanguid „arvestatud” ja „mittearvestatud”, kui valikkursuse õpetaja ei otsusta teisiti. Hinde „arvestatud” saab õpilane, kelle suulist vastust (esitust), kirjalikku tööd, praktilist tegevust või selle tulemust saab lugeda vähemalt piisavaks vastavalt õppekavas toodud õpitulemuste nõuetele. Hinde „mittearvestatud” saab õpilane, kelle suulist vastust (esitust), kirjalikku tööd, praktilist tegevust või selle tulemust ei saa lugeda piisavaks vastavalt õppekavas toodud õpitulemuste nõuetele või ei ole need sooritatud.

UPT kirjutamise ja UPT aluste kursuse hinnete kujunemine on kirjeldatud ainekavas.

2. Kujundav hindamine KJPG-s

KJPG-s on kasutusel kujundav hindamine, mis on õppe kestel toimuv hindamine, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed (vaata tabel 5). Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

Tabel 5. Kujundava hindamise protsess toimub alljärgneva skeemi alusel.

	Kuhu õppija läheb?	Kus õppija on?	Kuidas soovitav saavutada?
Õpetaja	Õppe-eesmärkide ja edu kriteeriumite selgitamine	Efektive vestluse juhtimine ning teised meetodid, mis annavad teavet õppija taseme kohta.	Edasiviiva tagasiside andmine
Kaasõpilane	Õppe-eesmärkidest ja edu kriteeriumitest arusaamine ning kaaslastega jagamine (kaaslastele selgitamine)	Kaaslased kui õpperessurss, üksteiselt õppimine ja üksteise õppimise toetamine	
Õppija	Õppe eesmärkidest ja edu kriteeriumitest arusaamine ning nende omaksvõtmine	Õppija aktiveerimine oma õppimise eest ise vastutust võtma (ennastjuhtiv iseõppija)	

3. Hinde kujunemine

Hindamine koosneb jooksvast, arvestuslikust ja kokkuvõtvast hindamisest.

Jooksva hindamise all käsitleme väiksemahuliste tööde eest saadud hindeid.

Arvestuslik hindamine on õppeperioodil toimuv oluliste õpiülesannete hindamine, mille eesmärgiks on anda tagasisidet õpilasele ja õpetajale õpitud materjali omandamise kohta.

Arvestuslik hindamine võib toimuda ka jooksvate hinnete põhjal.

Kokkuvõtvalt hinnatakse õpilasi gümnaasiumis kursuse lõpul. Kursusehinne kantakse päevikusse kursuse viimase tunni toimumise päevast kolme tööpäeva jooksul. Suuremahuliste kontrolltööde planeerimisel arvestab õpetaja kursuse lõpu kuupäeva ja hinde tähtsaks väljapanemise kohustusega.

Kursusehinne kujuneb kursuse algul aineõpetaja poolt esitatud konkreetsete õpitulemuste saavutamise tasemele vastavalt. Kursusehinnetest kujuneb kooliastmehinne. Kooliastmehinde ja kursusehinde kujunemist kirjeldatakse ainekavades. Kooliastmehinne pannakse välja õppejuhi antud kuupäevaks.

Kokkuvõtva hindamisena (nii kursuse kui kooliastmehindena) käsitleme ka teadmiste ja oskuste tõendamist varasemate õpikogemuste arvestamise kaudu. KJPG-s arvestatakse õppekavavälist õppimist koolis õpetatava osana. Kursusehinde või hinnangu ülekandmise tingimuseks on, et õpilane esitab direktori nimele avalduse ja dokumendid, mis tõestavad vähemalt 35-tunnise kursuse läbimist (tunnistus, tõend, väljavõte õppekavast jms) koolivälise organisatsiooni juures. Koolil on õigus arvestada sellisel viisil õpitut osana õppeaine kokkuvõtvast hindest.

4. Moodulite hindamine

Moodulit käsitletakse ühe õppeainena. Üldjuhul hinnatakse mooduli kursuseid ühe kooliastmehindega, v.a majandusmoodulis. Mooduli kooliastmehinne kujuneb kõikide kursuste koondhindena. Arvestatud või vähemalt rahuldava kooliastmehinde saamiseks peab õpilane olema läbinud vähemalt rahuldavalt kõik kursused. Kui õpilane on koolivahetuse tõttu läbinud mooduli osaliselt, on tal mooduli arvestamiseks vaja läbida vähemalt neli kursust .

5. Hinnetest ja hinnangutest teavitamine

Kõik hinded ja hinnangud sisestatakse elektroonilisse päevikusse.

Õpilasi ja vanemaid teavitatakse elektroonilise päeviku vahendusel. Kõik õpetajad kannavad tunnid päevikusse tunni toimumise päeval hiljemalt kella 18.00-ks. Kirjalike tööde hinded kantakse päevikusse 7 tööpäeva jooksul ja kirjandihinded 21 tööpäeva jooksul peale töö toimumist. Kõik hinded sisestatakse elektroonilisse päevikusse vähemalt sama päeva õhtuks, mil hinne tehti õpilasele teatavaks. Järeltööde hinded kantakse elektroonilisse päevikusse hiljemalt 7 tööpäeva jooksul.

Kursuse alguses teeb õpetaja õpilastele teatavaks oodatavad õpitulemused õppeaines ning olulised planeeritud õpiülesanded (samuti nende täitmise aja ja vormi), mille täitmine on õpilastele kohustuslik. Haridusliku erivajadusega õpilast, kellele on koostatud individuaalne õppekava, hinnatakse vastavalt kooli õppekavale, kui individuaalses õppekavas ei ole sätestatud teisiti.

Kui hinne on „puudulik”, „nõrk” või „mittearvestatud“, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks kokkulepitud ajal aineõpetajaga kokkulepitud tähtaja jooksul. Kokkulepe on fikseeritud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine (ka plagiaat), võib vastavat kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk“.

Hõbe- või kuldmedali taotlemisel on õpilasel õigus kahe kursuse hinne hinde järelevastamiseks.

6. Tasemeeksami punktide teisendamine koolieksami hinneteks

KJPG-s teisendatakse keele tasemeeksami tulemused koolieksami hindeks vastavalt tabelis 6 välja toodule.

Tabel 6. Tasemeeksami tulemuse teisendamine koolieksami hindeks

Õpilase võõrkeele õppetase KJPG-s	Tasemeeksami tulemus	Koolieksami hinne
C1/B2	C1/B2 tasemele sooritatud eksam	väga hea (hinne 5)
	B1 tasemele sooritatud eksam	hea (hinne „4“)
	A2 tasemele sooritatud eksam	rahuldav (hinne „3“)
B1	C1/B2 tasemele sooritatud eksam	väga hea (hinne 5)
	B1 tasemele sooritatud eksam	väga hea (hinne 5)
	A2 tasemele sooritatud eksam	hea (hinne „4“)
	A1 tasemele sooritatud eksam	rahuldav (hinne „3“)
A2	C1/B2 tasemele sooritatud eksam	väga hea (hinne 5)
	B1 tasemele sooritatud eksam	väga hea (hinne 5)
	A2 tasemele sooritatud eksam	väga hea (hinne „5“)
	A1 tasemele sooritatud eksam	hea (hinne „4“)

§ 19 Hinde vaidlustamine

Õpilastel ja vanematel on õigus vaidlustada kooliastme ja koolieksami hinnet. Selleks pöörduvad vaidlustaja hinde teada saamisest kolme tööpäeva jooksul kooli direktori poole ja toob välja hinde vaidlustamise põhjused. Kooli direktor moodustab vajadusel komisjoni, kes vaatab läbi hinde vaidlustamise asjaolud ja langetab otsuse hinde kohta 10 päeva jooksul peale avalduse saabumist.

Õpilasel on õigus vaidlustada olulise õppeülesande ja kursuse hinnet. Selleks pöörduvad õpilane õpetaja või õppejuhi poole, tuues välja vaidlustamise põhjused hiljemalt 5 tööpäeva jooksul

hinde teada saamisest. Õpetaja selgitab õpilasele hindamise kriteeriume ja korda ning toob välja hinde kujunemise põhjendused.

Õppejuhi poole pöördumisel kuulab õppejuht ära eri poolte arvamused ja langetab otsuse hinde vaidlustamise kohta.

§ 20 Koolieksamid

Õpilane sooritab koolieksami üldjuhul 12. klassis.

Koolieksami võib sooritada kõigis kohustuslikes õppeainetes ja valikainetes, mida on gümnaasiumiastmes õpitud vähemalt 105 õppetundi, v.a ühiskonnaõpetus, milles saab sooritada samuti koolieksami. Koolieksam on lubatud sooritada ka moodulainetes. Koolieksam loetakse sooritatuks hindele „väga hea“, kui õpilane on osalenud vabariiklikul olümpiaadil või saavutanud eksamiaines silmapaistvaid tulemusi. Vastava taotluse esitab aineõpetaja direktorile.

Täpsem koolieksamite kord sätestatakse direktori käskkirjaga.

§ 21 Kooli nimekirjast kustutamine

Kooli nimekirjast võib kustutada õpilase,

- 1) kellel on õppeperioodi lõpus kolmes või enamas aines 50% kursusehinnetest „puudulikud“ või „nõrgad“;
- 2) kellel on õppeaasta lõpus ühes aines (milles on rohkem kui üks kursus) kõik kursusehinded „puudulikud“ või „nõrgad“ või „mittearvestatud“;
- 3) kes on saanud õppeaasta jooksul kirjaliku noomituse direktori käskkirjana;

kooli nimekirjast kustutakse õpilane,

- 4) kellel on õppeaasta lõpus kolmes või enamas aines 50% kursusehinnetest „puudulikud“ või „nõrgad“;
- 6) kes ei täida nominaalse õppeaja jooksul gümnaasiumi lõpetamise tingimusi ja tema õppeaeg ei ole individuaalse õppekava kohaselt pikendatud.

Ettepaneku direktorile õpilase nimekirjast kustutamiseks teeb klassijuhataja või õppejuht, v.a 3. alalõigus nimetatud juhul.

Õpilast ei kustutata kooli nimekirjast juhul, kui talle on määratud täiendavad tugimeetmed ja nende täitmine on pooleli.

§ 22 Gümnaasiumi lõpetamise korraldus

Gümnaasiumi lõputunnistus väljastatakse õpilasele,

- 1) kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;
- 2) kes on sooritanud riigieksamid eesti keeles või gümnaasiumi riiklikus õppekavas sätestatud juhtudel eesti keeles teise keelena, matemaatikas ja võõrkeeles (inglise, prantsuse, vene või saksa keeles). Võõrkeele riigieksami võib haridus- ja teadusministri kehtestatud tingimustel ja korras asendada rahvusvaheliselt tunnustatud eksamiga samas keeles. Riigieksam on sooritatud, kui saavutatud on vähemalt üks protsent maksimaalsest tulemusest;
- 3) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami 12. klassis;
- 4) kes on sooritanud rahuldavale tulemusele gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö (õpilasuurimuse või praktilise töö kord on kinnitatud direktori käskkirjaga), välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina.

§ 23 Õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus

Õpilasuurimuse või praktilise töö sooritab iga gümnaasiumiõpilane vastavalt PGS § 31 p 6 lg 3-le.

Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamine, vormistamine ja kaitsmine toimub vastavalt direktori kinnitatud korrale ja juhendile.

Õpilasuurimus ja praktilise töö ettevalmistamine:

- 1) igal õpilasuurimusel ja praktilisel töö on kooli kinnitatud juhendaja (välisjuhendaja kasutamisel on koolis vastutav kontaktisik);
- 2) õpilasuurimuse ja praktilise töö ajakava igaks õppeaastaks kehtestab kooli direktor käskkirjaga.

Õpilasuurimuse või praktilise töö hindamisel lähtutakse käesolevas dokumendis sätestatud hindamise korraldusest.

Õpilasuurimuste ja praktiliste tööde kaitsmine toimub vastavalt direktori kinnitatud ajakavale. Kui õpilasuurimust või praktilist tööd ei ole tähtajaks sooritatud, tööd ei ole lubatud kaitsmisele või see on hinnatud puuduliku hindega, antakse õpilasele võimalus järelkaitsmiseks.

§ 24 Õpilase teavitamine ja nõustamine, karjääriteenuste korraldus

Gümnaasium tagab õpilasele võimaluse saada õppekorralduse kohta infot ja nõuandeid. Õppekorralduse info on kättesaadav kooli kodulehel ning kooli töötajate käest. Koolis töötab õpilaste nõustamise ja karjääriteenuste tutvustamisega tegelev psühholoog. Õpilaste konsulteerimine ja sealhulgas karjääriteenuste tutvustamine toimub klassijuhataja, psühholoogi, õppejuhi ja teiste spetsialistide omavahelises koostöös nii õpilaste jaoks individuaalselt kui grupitöö vormis. Valikainena on õpilastel võimalik läbida karjääriplaneerimise kursus.

§ 25 Õpetaja koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetajate omavahelise koostöö väljundiks on ühise õppekava ja töökavade koostamine. Koolis toimuvad õpilasüritused, mille aluseks on erinevate ainevaldkondadevaheline koostöö. Õpetaja töökava aluseks on kursuse ainekava. Ainekavas näitab õpetaja ära aine eesmärgid ning aines ja kursustel läbitava õppesisu ja õpilase õpitulemused. Töökava sisaldab saavutatavaid õpitulemusi ja nende kontrollimise mehhanisme, kasutatavaid meetodikaid ja hindamist.

§ 26 Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Kooli õppekava uuendatakse ja täiendatakse pidevalt. Õppekava uuendused ja täiendused kinnitatakse üks kord õppeaastas.